

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiect privind școli mai sigure, incluzive și sustenabile în România) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 6 mai 2021

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Natura juridică a Acordului de împrumut (*Proiect privind școli mai sigure, incluzive și sustenabile în România*) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), semnat la București la 6 mai 2021, este de tratat internațional, fiind aplicabile prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele, în special prevederile articolului 19 alin. (1) lit. a) la aceasta, care impun ratificarea tratatelor la nivel de stat, oricare ar fi domeniul de reglementare ale acestora. Totodată, acest Acord de împrumut, fiind o finanțare rambursabilă contractată de la un organism financiar internațional care este destinat finanțării deficitului bugetului de stat, necesită aprobarea sa prin lege, în conformitate cu prevederile articolului 4, alin. (5) la OUG nr.64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Descrierea situației actuale

La ora actuală, în România există o nevoie urgentă de a investi în infrastructura școlară de calitate și sigură, întrucât o proporție mare de clădiri în care își desfășoară activitatea unități de învățământ preuniversitar nu îndeplinesc standardele sanitare și de siguranță de bază și prezintă un risc major pentru viețile elevilor, cadrelor didactice și a personalului auxiliar, atât în eventualitatea producerii unui viitor cutremur în zona Vrancea, cât și în contextul actual al pandemiei Covid-19 și a încălzirii globale.

Criza Covid-19 a evidențiat, de asemenea, importanța instalațiilor de apă, termice, sanitare și de canalizare, a infrastructurii IT și a flexibilității spațiale în clădirile în care își desfășoară

activitatea unitățile de învățământ preuniversitar, respectiv mobilier modular, săli de clasă temporare. Facilitățile școlare și accesul la utilități adecvate susțin sănătatea generală a elevilor, limitând în același timp răspândirea bolilor. Multe școli nu au facilități adecvate, iar acest neajuns reprezintă un domeniu esențial în care sunt necesare investiții urgente pentru a evita segregarea socio-economică viitoare care rezultă din disparități grave între mediul urban și rural la nivel de finanțare, infrastructură școlară și calitatea actului didactic.

Combinând răspunsul la criza Covid-19 cu nevoia de creare a unei infrastructuri educaționale sigure și de calitate, se va asigura mai multă flexibilitate pentru o adaptare rapidă la șocurile viitoare, în timp ce clădirile în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar devin mai rezistente. Investițiile în infrastructura școlară oferă o oportunitate de a sprijini redresarea economiilor și, în același timp, de a reduce inegalitățile pentru copiii care ar putea pierde accesul la educație sau la o educație de calitate.

Școlile sunt esențiale pentru comunități atunci când consolidează coeziunea socială și angajamentul civic. În România, infrastructura fizică și digitală a clădirilor în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar trebuie să asigure siguranța elevilor la un potențial cutremur sau pandemie pentru a reduce timpul de întrerupere în furnizarea de servicii educaționale. Infrastructura școlară ar trebui, totodată, să fie incluzivă, în special pentru elevii cu dizabilități, cu nevoi speciale, elevii din comunități dezavantajate etc.

Toate clădirile în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar sunt deținute și întreținute de autoritățile administrației publice locale, care rareori au acces suficient la fonduri de investiții de capital pentru a întreprinde intervenții urgente și pentru a îmbunătăți siguranța și calitatea clădirilor în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar.

În ceea ce privește situația actuală la nivel național a rețelei școlare, constatările sunt efectuate pe baza informațiilor din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR).

În acest context, este imperios necesar să se demareze modernizarea infrastructurii școlare, prin reabilitarea, consolidarea și construirea de clădiri în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar noi, în prima etapă în zonele cu cel mai mare risc seismic din România.

Schimbări preconizate

În decursul ultimului deceniu, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) a devenit lider mondial în gestionarea riscului de dezastre, sprijinind țările membre în evaluarea expunerii și gestionarea acestora. În acest sens, este important de amintit expertiza deosebită a BIRD atât în domeniul educației cât și al atenuării riscurilor la cutremure, precum și faptul că

Banca a derulat și are în derulare în România mai multe proiecte atât din domeniul educației, precum și al consolidării și reabilitării de clădiri publice. În acest context, BIRD și-a exprimat disponibilitatea de a sprijini autoritățile române în acest domeniu și în acest sens la data de 6 mai 2021, a fost semnat la București, Acordul de împrumut (Proiect privind școli mai sigure, incluzive și sustenabile) dintre România și BIRD, în valoare de 100 milioane euro.

Acest Proiect este scalabil, respectiv ajustabil în funcție de necesități, și se va implementa pe o perioadă de 6 ani. Sunt avute în vedere cca 55 de unități de învățământ preuniversitar selectate a se reabilita cu prioritate, atât în zona urbană cât și în cea rurală. În procesul de selecție vor fi luate în considerare anumite criterii precum nivelul de rezistență în cazul producerii unor eventuale dezastre (cutremure, inundații, etc.), fluctuația demografică (luându-se în considerare menținerea sau creșterea nr. de elevi ce ar urma cursurile respectivei clădiri în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar ce ar trebui reabilitată), procentul elevilor aparținând comunităților minoritare, defavorizate, nivelul de trai al comunității respective etc.

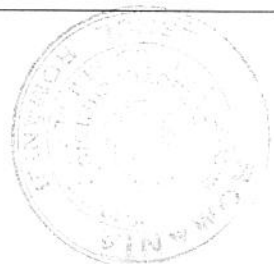
Componentele Proiectului au în vedere:

i) investiții integrate în infrastructura școlară; ii) investiții în sălile de clasă inteligente; iii) sprijin pentru investiții viitoare în infrastructura clădirilor în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar moderne și durabile; iv) managementul proiectului; și v) componenta de răspuns la situații de urgență de natură contingentă.

Luând în considerare perioada de implementare relativ scurtă, există în cadrul Proiectului posibilitatea demarării procedurilor de achiziție publică pentru contractele de servicii de proiectare (expertize tehnice, studii geo-topo, studii de fezabilitate, proiect tehnic și detalii de execuție, documentație tehnică pentru obținerea autorizației de construire), precum și pentru creșterea capacității Unității de Management a Proiectului privind Modernizarea Rețelei Școlare și Universitare (UMPMRȘU) în vederea asigurării personalului de specialitate aferent evaluării ofertelor pentru serviciile de proiectare (tarife/salarii arhitecți, ingineri, auditori energetici).

Obiectivul principal al acestui Proiect vizează modernizarea infrastructurii școlare din România, asigurarea standardelor minime privind instalații sanitare, canalizare, acces universal, încălzire și ventilație și eficiență energetică. Acest deziderat va conduce la protecția vieților și sănătății elevilor și profesorilor în actuala pandemie COVID-19, în cazul unui viitor cutremur, potențial incendiu la o clădire în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar, furtuni și inundații care sunt așteptate pe măsură ce clima se încălzește.

Ministerul Educației (ME) va asigura implementarea Proiectului prin UPMRȘU, desemnată în acest scop în cadrul ME, cu o îndelungată experiență, de peste 20 de ani în domeniul modernizării unităților școlare pe întreg teritoriul țării, căreia i se deleagă întreaga autoritate și responsabilitate în realizarea Proiectului. Costul Proiectului este de 100 milioane euro și va fi finanțat 100% din împrumut.

ME va încheia cu autoritățile administrației publice locale protocoale pentru darea în administrarea ministerului, pe perioada realizării Proiectului, a unităților de învățământ preuniversitar de stat care fac obiectul lucrărilor de reabilitare, reconstruire, modernizare și dotare, în condițiile prezentei legi, și pentru trecerea unităților de învățământ preuniversitar de stat, după finalizarea Proiectului, în administrarea autorităților administrației publice locale, care vor avea obligația întreținerii, reparării și asigurării funcționării depline a acestora pe toată perioada lor de viață, conform legislației în vigoare.

Potrivit mecanismului actual, cheltuielile echivalente sumelor împrumutului se asigură din sumele aprobate cu această destinație de la bugetul de stat în bugetul ME, în condițiile legii. Pe toată durata de implementare a Proiectului, pentru finanțarea activităților incluse în Proiect, vor fi alocate anual sume de la bugetul de stat, în bugetul ME care va urmări conform legislației în materie, respectarea cadrului general privind elaborarea programării bugetare anuale și se angajează că va întreprinde toate măsurile necesare pentru cuprinderea în bugetele anuale a sumelor necesare implementării acestui Proiect.

Tragerile din împrumut se vor efectua periodic de către Ministerul Finanțelor (MF) în baza cheltuielilor eligibile efectuate de ME, prin UMPMRȘU, din sumele astfel alocate de la bugetul de stat în bugetul propriu, pentru recuperarea acestora din împrumut, iar BIRD va vira sumele disponibilizate în contul MF deschis la Banca Națională a României, care vor fi utilizate pentru destinațiile prevăzute de O.U.G. nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare, respectiv finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Conform prevederilor Acordului de împrumut, termenul de intrare în vigoare este de până la 180 de zile de la data semnării acestuia. Intrarea în vigoare a Acordului de împrumut, respectiv posibilitatea efectuării de trageri din împrumut, este condiționată de aprobarea acestuia conform legislației române.

Ca urmare, pentru a permite încadrarea în termenul agreat cu BIRD este necesară adoptarea prezentului proiect de lege în procedură de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Conform Strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale 2019-2021, finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice guvernamentale se realizează în principal din

surse interne și, în completare, din surse externe care includ, printre altele și împrumuturi de la instituții financiare internaționale. Astfel, MF va menține o abordare flexibilă în realizarea procesului de finanțare a deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale și va continua, de asemenea, parteneriatul cu instituțiile financiare internaționale, inclusiv cu BIRD, prin utilizarea instrumentelor de finanțare oferite de către acestea, pentru a beneficia de termenii și condițiile avantajoase oferite de aceste instituții.

Activitățile prevăzute în cadrul Proiectului prin prezentul împrumut vor contribui la modernizarea infrastructurii educaționale din România.

1.1. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

2. Impact asupra mediului de afaceri

2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu se referă la acest subiect.

2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

În cadrul Proiectului se va acorda sprijin pentru investiții viitoare în infrastructura școlară durabilă și modernă, atât prin dezvoltarea unor modele pentru clădirile în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar viitoare, prin investiții în săli de clasă inteligente și se vor realiza campanii de informare comunitară destinate autorităților locale, autorităților școlare, profesorilor, elevilor și comunităților, pe tema rezistenței în cazul producerii unor eventuale dezastre și a schimbărilor climatice, precum și efectuarea instruirilor aferente (primul ajutor și promovarea unor instrumente digitale și media on-line).

4. Impact asupra mediului

Nu se referă la acest subiect. Factorii implicați în realizarea Proiectului vor respecta normele de protecție a mediului, precum și cele privind asigurarea sănătății și securității cetățenilor aplicabile și vor lua măsurile care se impun în acest scop, conform legislației în vigoare și prevederilor Acordului de împrumut.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru
anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Împrumutul contractat de la BIRD, în valoare de 100 milioane euro este acordat pe o perioadă de până la 10 ani, rambursarea efectuându-se integral la 1 martie 2031, într-o singură tranșă, conform graficului de rambursare stabilit în Acordul de împrumut.

Dobânda aferentă este formată din rata EURIBOR la șase luni¹, plus o marjă fixă (respectiv marja fixă a BIRD de la data semnării Acordului, de 0,80%). BIRD percepe un comision inițial de 0,25% aplicat la valoarea totală a împrumutului, plătit în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a Acordului, precum și un comision de angajament de 0,25% pe an aplicat la suma rămasă de tras din împrumut, plătit semianual care se acumulează începând cu a 61-a zi de la data semnării.

Impactul financiar direct al împrumutului asupra cheltuielilor bugetului de stat este generat de plata serviciului datoriei publice (respectiv dobânzi și comisioane aferente împrumutului), precum și de cheltuielile în cadrul Proiectului.

Având în vedere un calendar estimativ al implementării și implicit al tragerilor în cadrul împrumutului, impactul financiar asupra cheltuielilor bugetului de stat pentru perioada 2021 - 2025 este estimat, după cum urmează:

mil. lei

	2021	2022	2023	2024	2025
Cheltuieli în cadrul proiectului	0	0,84	4,20	126,90	126,90
Serviciul datoriei publice	0	2,49	1,25	1,29	0,98

Pe întreaga perioadă de implementare a Proiectului, ME va urmări încadrarea cheltuielilor aferente Proiectului în creditele bugetare și de angajament aprobate în acest scop prin legea bugetului de stat pentru fiecare an de implementare în parte.

¹ Începând cu data de 1 ianuarie 2022, nu va mai fi cotate rata LIBOR de către băncile de referință de pe piața interbancară din Londra. Astfel, în momentul în care nu va mai fi cotate, rata LIBOR va fi înlocuită cu o rată de dobândă stabilită de BIRD în mod rezonabil la momentul respectiv, cu menținerea raporturilor preexistente dintre costul finanțărilor sale și cel al creditelor acordate

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) **Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:**

Nu este cazul.

b) **Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:**

Nu este cazul.

1^1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

a) **impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;**

Nu este cazul.

b) **norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.**

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 6 - a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord semnat cu o instituție financiară internațională, actul normativ ratificând acordul de împrumut, potrivit prevederilor legislației române în vigoare.

Totodată, documentul de evaluare a Proiectului (care detaliază elementele de natură tehnică ale Proiectului) a fost făcut public, potrivit politicii BIRD privind transparența, după aprobarea acestuia de către Consiliul Directorilor Executivi al Băncii, care a avut loc în data de 29 aprilie 2021.

Au fost respectate dispozițiile Legii nr.52/2003, republicată, privind transparența decizională.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliului Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege prin avizul nr.667 /2021.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Au fost respectate dispozițiile Legii nr.52/2003, republicată, privind transparența decizională. Totodată, Cadrul de management social și de mediu, în concordanță cu cerințele privind evaluarea de mediu, a fost elaborat și postat pe site-ul ME.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către MF, în calitate de Împrumutat și de către ME. Între acestea se va încheia un Acord Subsidiar prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în implementarea Proiectului și în aplicarea Acordului, astfel cum este menționat la Secțiunea 2 de mai sus.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiect privind școli mai sigure, incluzive și sustenabile în România) dintre România și BIRD, semnat la București la 6 mai 2021, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare. cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin (3) din Constituția României, republicată.

PRIM – MINISTRU

FLORIN VASILE CÎȚU

